

Poskytování služeb v SRN

Příručka pro samostatné podnikání českých OSVČ

Euro Info Centrum Plzeň

WebTrade CZ

Euroskop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentra

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

Poskytování služeb v SRN

Příručka pro samostatné podnikání českých OSVČ

Zpracovali

JUDr. Bohumír Molnár, CSc.

Ing. Petr Král

WebTrade CZ

WebTrade CZ

PhDr. Eva Beranová

Ing. Jana Pospíšilová

Euro Info Centrum – BIC Plzeň

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR v rámci realizace Koncepte informování o evropských záležitostech v ČR.

Obsah

Úvod.....	5
1. Vymezení základních pojmů.....	7
2. Právní rámec poskytování služeb v EU.....	10
3. Podnikání v Německu v rámci volného pohybu služeb.....	13
4. Podnikání ve službách při usazení v Německu.....	16
5. Obchodně a pracovně právní souvislosti podnikání ve službách.....	21
6. Sociální zabezpečení při podnikání ve službách.....	24
7. Účetní a daňové souvislosti při podnikání ve službách.....	27
8. Praktické otázky a doporučení.....	31
9. Odkazy na další zdroje informací.....	35
Rejstřík.....	38

Autoři upozorňují, že informace obsažené v této brožuře odráží stav poznání a zkušenosti z praktického uplatňování příslušné právní úpravy v první polovině roku 2006. Vzhledem k tomu, že může docházet k aktuálním úpravám, rozdílným právním výkladům, případně odlišnému přístupu jednotlivých úřadů a institucí, nemohou autoři nést zodpovědnost za případné škody, které by vznikly aplikací zde uváděných informací a doporučení v praxi. Autoři proto žádají čtenáře této příručky, aby si vždy ověřili, zda informace a doporučení platí i v konkrétních časových, místních a dalších souvislostech, v nichž je chtějí prakticky využít.

Úvod

Vstup do Evropské unie v květnu 2004 znamenal pro Českou republiku připojení ke společenství založenému na čtyřech základních svobodách – volném pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Služby představují dynamicky se rozvíjející oblast, sektor služeb představuje téměř 70 % evropského hospodářství. Pro české podnikatele se tedy i v této oblasti otevřely nové možnosti.

Na druhé straně ovšem vyvstala i řada nevyjasněných otázek. Jedná se především o mnohdy nejednotný výklad stávajících rámcových ustanovení k volnému pohybu služeb a o rozdíly v národních předpisech regulujících poskytování služeb v jednotlivých státech. Ve snaze eliminovat tyto překážky přistoupila Evropská komise k vypracování návrhu Směrnice o službách, která nyní prochází schvalovacím procesem. Druhý okruh otázek se týká omezených možností práce českých občanů v některých „starých“ členských zemích, což vyplývá z vyjednaných přechodných období. Tato omezení mohou působit problémy nejen jednotlivým uchazečům o zaměstnání, ale i firmám, které chtějí vysílat do těchto zemí své zaměstnance, či těm, kdo chtějí v zahraničí založit firmu zaměstnávající české občany.

Malí a střední podnikatelé, a především drobní živnostníci - osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) často hledají odpovědi na praktické otázky k problematice poskytování služeb, a to především v sousedních zemích. Potřebné informace pro tuto cílovou skupinu poskytuje například síť Euro Info Center (EIC), koordinovaná Evropskou komisí. Vzhledem k tomu, že v plzeňském regionu je samozřejmě největší zájem o Spolkovou republiku Německo, připravilo Euro Info Centrum Plzeň tuto příručku, jejímž účelem je poskytnout přehlednou formou základní informace pro zájemce o poskytování služeb v SRN, se speciálním zaměřením na OSVČ. Na základě zde uvedených informací by měli tito podnikatelé získat přehled, jakým požadavkům podléhá poskytování služeb v SRN, ať už se bude jednat o přeshraniční poskytování služeb, nebo o služby poskytované firmou či provozovnou založenou v SRN. Příručka by také měla pomoci při rozhodování, zda a za jakých podmínek lze zamýšlené aktivity českých OSVČ zařadit mezi přeshraniční poskytování služeb. Vzhledem k rozsahu a zaměření nebylo samozřejmě cílem zpracovatelů příručky postihnout v plné šíři veškeré aspekty problematiky poskytování služeb.

Zpracování a vydání příručky bylo umožněno díky grantu poskytnutému Úřadem vlády ČR v rámci Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR. Obsahově brožuru připravili pracovníci EIC Plzeň spolu s experty společnosti WEB Trade CZ JUDr. Bohumírem Molnárem a Ing. Petrem Králem, kteří pro tento projekt poskytli své dlouholeté zkušenosti z poradenské činnosti pro podnikání českých firem v SRN. Cenné konzultace a podklady dodal rovněž jejich německý partner, advokát Richard Pitterle.

1. Vymezení základních pojmů

1.1. V jakých rolích se český občan může pohybovat po Evropské unii?

1/ V rámci volného pohybu osob jako občan (např. turista nebo podnikatel vyhledávající partnery)

2/ V rámci volného pohybu pracovníků se může občan nechat zaměstnávat - svobodně ale pouze v těch zemích, které to výslovně povolily (v Německu nelze bez souhlasu místního pracovního úřadu)

3/ V rámci volného pohybu služeb může jako podnikatel přijet (nebo vyslat své zaměstnance) do jednotlivých zemí a tam poskytovat své služby (v Německu to však neplatí pro určité obory)

4/ V rámci svobody usazování může v kterékoliv zemi založit svůj podnik (registrovat živnost) a podnikat tam (poskytovat služby) jako kterýkoliv místní podnikatel

5/ V rámci dvoustranných smluv se může pohybovat v režimu, který tyto smlouvy upravují (například na základě smlouvy o dílo v rámci dohodnutého kontingentu, jako sezónní zaměstnanec atd.)

Pro každou z těchto možností samozřejmě platí určité podmínky, které je nutno respektovat a dodržovat. Stejně jako v ČR, pro podnikatele je těchto podmínek více.

1.2. Co jsou to služby?

Z hlediska evropské právní úpravy služeb se za služby považují výkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob. Služby mohou mít povahu činnosti průmyslové, obchodní, řemeslné či svobodných povolání.

1.3. Jakými způsoby může český subjekt (OSVČ) poskytovat služby v jiných zemích EU?

V zásadě existují dva způsoby poskytování služeb. Za prvé, v rámci volného pohybu služeb může OSVČ vyjíždět do jiných členských zemí EU a tam služby dočasně poskytovat.

Za druhé, v rámci svobody usazení si může založit pobočku či sídlo v jiném členském státě EU, zde se k podnikání registrovat a služby zde poskytovat jako místní podnikatel.

1.4. Co je volný pohyb služeb?

Volný pohyb služeb (někdy se používá také označení přeshraniční pohyb služeb, přeshraniční poskytování služeb atd.) znamená, že například v ČR registrovaný podnikatel poskytuje dočasně (časově omezeně) služby na území jiného členského státu EU.

Za volný pohyb služeb se ale také považují případy, kdy uživatel služby přijede do druhého státu, aby si zde nechal služby poskytnout, dále je-li služba poskytována přes hranice (například v oblasti internetu) a je-li služba poskytována pro uživatele ve třetím státě EU.

Volný pohyb služeb lze realizovat buď formou vysílání zaměstnanců, nebo samostatnou činností OSVČ.

1.5. Co znamená svoboda usazování v rámci EU a jaký má význam pro OSVČ?

Je to právo podnikatele usadit se a podnikat v dalších zemích EU, nebo si zde otevřít pobočky a ty i řídit. To se týká i českého podnikatele – OSVČ, který si může v dalších zemích EU založit živnost i pobočky.

1.6. Co znamená vysílání zaměstnanců z hlediska OSVČ?

Vysílání zaměstnanců je jednou z forem realizace volného pohybu služeb. Podnikatel poskytuje své služby v zahraničí tak, že tam vyšle své zaměstnance, aby nějakou službu poskytli.

Samostatná OSVČ (bez zaměstnanců) vysílá pouze sama sebe, což je významné především z hlediska sociálního zabezpečení (více v kapitole 6).

1.7. Co znamená souběžný výkon činnosti z hlediska OSVČ?

Tento pojem je rovněž důležitý v souvislosti se sociálním pojištěním. Jedná se o případ, kdy je zaměstnanec či OSVČ vyslán do jiné země EU na krátkodobé pobyty a větší část činnosti v měsíci vykonává v ČR.

1.8. Co znamená registrace pobytu?

Registrace (někdy též povolení) pobytu je v EU nutná pouze tehdy, chce-li se občan členského státu EU zdržovat v druhém členském státě déle než tři měsíce. K tomu mu stačí pouze průkaz totožnosti či cestovní pas a prokázání potřebných podmínek. Podmínky pro pobyt těchto osob stanoví Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES následovně:

a) jsou v hostitelském členském státě zaměstnanými osobami nebo osobami samostatně výdělečně činnými; nebo

b) mají pro sebe a své rodinné příslušníky dostatečné prostředky, aby se po dobu svého pobytu nestali zátěží pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu, a jsou účastníky zdravotního pojištění, kterým jsou v hostitelském členském státě kryta všechna rizika; nebo

c) jsou zapsáni u soukromého či veřejného subjektu, akreditovaného nebo financovaného hostitelským členským státem v souladu s jeho právními předpisy nebo správní praxí z prvotního důvodu studia, včetně odborné přípravy, a

jsou účastníky zdravotního pojištění, kterým jsou v hostitelském členském státě kryta všechna rizika, a prohlášením nebo jiným podobným prostředkem podle své volby ujistí příslušný vnitrostátní orgán, že mají dostatečné prostředky pro sebe a své rodinné příslušníky, aby se po dobu jejich pobytu nestali zátěží pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu; nebo

d) jsou rodinnými příslušníky doprovázejícími nebo následujícími občana Unie, který splňuje podmínky uvedené v písmenech a), b) nebo c).

1.9. Co znamená evidence (nahlášení) pobytu?

Občané jednotlivých členských států EU se mohou v jiném členském státě pohybovat po dobu tří měsíců bez jakýchkoliv podmínek či formalit, stačí jim pouze platný průkaz totožnosti či cestovní pas. V některých regionech však mohou platit místní normy, které ukládají například provozovatelům ubytovacích zařízení, aby každého návštěvníka evidovali (z důvodů daňových, statistických atd.) To však není starost migrujícího občana. Je to tedy úkon odlišný od registrace (povolení) pobytu.

1.10. Co znamená pracovní povolení a potřebuje ho český podnikatel – OSVČ při poskytování služeb v zemích EU?

Pracovní povolení vydává místně příslušný pracovní úřad a dosvědčuje, že příslušný pracovník může legálně pracovat v příslušném teritoriu. To se však týká v zásadě pouze volného pohybu pracovníků, tedy těch, kteří se chtějí nechat zaměstnat v druhém členském státě a pouze v těch zemích, které dosud svůj pracovní trh přístupujícím zemím neuvolnily.

Český podnikatel–OSVČ pracovní povolení při poskytování služeb v zásadě nepotřebuje. Komplikovaná situace je však v tomto případě v Německu a v Rakousku a to v těch oborech podnikání, pro něž si tyto země vyhradily přechodná omezení (viz kapitola 3)

2. Právní rámec poskytování služeb v EU

2.1. Co musím vědět o právní úpravě služeb, abych je mohl poskytovat v EU legálně?

Bohužel je tato problematika značně složitá. Musíte nejen znát, jakými způsoby lze v zásadě služby poskytovat, ale také to, jaké mohou být dopady a souvislosti účetní, daňové, sociální, zdravotní, pobytové a další. Co se bude zdát jako optimální právně, může být nevýhodné daňově či z hlediska sociálního zabezpečení. Co se zdá výhodné účetně, může být neprůchozí právně. Přestože je tato problematika řešena především evropskými právními normami, můžete narazit na komplikující normy států, kde chcete služby poskytovat.

2.2. Které evropské právní normy upravují celkový rámec poskytování služeb v EU?

Jsou to především tyto normy:

- Smlouva o založení Evropského společenství ve znění smlouvy z Nice, část III, hlava III, kapitola 3, Služby
- Smlouva o založení Evropského společenství ve znění smlouvy z Nice, část III, hlava III, kapitola 2, Právo usazování
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb
- Nařízení Rady (EEC) 1408/71 z 14. června 1971, o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství
- Směrnice Rady 98/49/ES ze dne 29. června 1998 o ochraně nároků zaměstnanců a samostatně výdělečně činných osob, kteří se pohybují ve Společenství, na penzijní připojištění
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/42/ES ze dne 7. června 1999, kterou se zavádí postup pro uznávání dokladů o dosažené kvalifikaci pro profesní činnosti upravené směrnicemi o liberalizaci a o přechodných opatřeních a kterou se doplňuje obecný systém uznávání dokladů o dosažené kvalifikaci
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států

2.3. Co obsahuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb?

Tato směrnice především charakterizuje poskytování služeb, které „může spočívat buď v provedení prací podnikem na jeho účet a pod jeho vedením, na základě smlouvy uzavřené mezi tímto podnikem a stranou, pro kterou jsou služby určeny, nebo v poskytnutí pracovníků pro jejich využití podnikem v rámci veřejné či soukromé zakázky“. Směrnice dále stanoví, že poskytování služeb musí být dočasné, ale žádnou lhůtu zde neuvádí. Navíc obsahuje i vymezení těch pracovních podmínek, které musí vyslaní pracovníci dodržovat podle zákonů země, do níž byli vysláni.

2.4. Jaké změny přinese nová směrnice o službách a od kdy bude platit?

Směrnice by měla přinést zejména administrativní zjednodušení poskytování služeb a odstranění mnohých byrokratických procedur. Jen ve výjimečných případech bude například třeba předkládat v druhém státě ověřené a přeložené dokumenty, zavede se princip tzv. tichého souhlasu, tzn. pokud úřad na nějakou žádost neodpoví do určitého termínu, má se zato, že ji schválil, atd.

Významným usnadněním pohybu služeb bude zavedení jednotných kontaktních míst, na nichž tuzemský i zahraniční podnikatel získá všechny potřebné informace a vyřídí veškeré formality nutné pro podnikání v příslušné zemi. Do tří let od účinnosti směrnice bude možné vést veškerou komunikaci s jednotnými kontaktními místy i elektronickou formou.

Bohužel se nepodařilo do nové směrnice prosadit princip „země původu“, který měl umožňovat poskytovat v druhých zemích služby podle norem domovského státu.

Účinnost nové směrnice se očekává v roce 2010 či 2011.

2.5. Jak je to s omezením služeb v rámci přechodného období?

V rámci vyjednávání o vstupu ČR do EU si Německo a Rakousko vyjednalo přechodné období (s možností platnosti až do roku 2011), v jehož rámci je volný pohyb služeb určitým způsobem omezen. Omezení se týká pouze určitých hospodářských sektorů, například stavebnictví, čištění budov, inventáře a dopravních prostředků a vnitřní dekorace. V těchto oborech platí omezení v tom smyslu, že k realizaci zakázky nemohou čeští podnikatelé vyslat své zaměstnance bez pracovního povolení. Ve všech ostatních zemích, a to ani v těch, kde platí omezení pro zaměstnávání pracovníků z nových členských zemí, se na služby žádné omezení nevztahuje.

2.6. Které české právní normy upravují přeshraniční poskytování služeb?

Samostatná česká právní norma, která by upravovala uceleně přeshraniční poskytování služeb českých podnikatelů, neexistuje. Příslušné právní normy EU řešící tuto problematiku jsou však implementovány do jednotlivých českých právních norem podle jejich zaměření (obsahu). Tak například nutnost dodržovat při vysílání zaměstnanců pracovní podmínky země působení (Směrnice 96/71) byla vložena do § 6 českého zákoníku práce.

2.7. Které české právní normy upravují svobodu usazování v zemích EU?

Jako u přeshraničního poskytování služeb, ani v této oblasti žádná samostatná česká právní norma neexistuje. Bylo by to i proti logice svobody usazování. Je totiž věcí státu usazení, aby si podmínky stanovil sám, a tak české právní normy upravují především podmínky svobody usazování evropských podnikatelů v ČR a nikoliv podmínky usazení českých podnikatelů v dalších členských zemích.

Zakládání poboček a dceřiných firem český obchodní ani živnostenský zákon neomezuje pouze na území ČR a mohou být proto zakládány v souladu s českým právem i v zahraničí, tam ale za podmínek, které upravuje místní právo.

2.8. Platí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb i pro OSVČ, které podnikají samostatně, bez zaměstnanců?

Jak z názvu směrnice vyplývá, týká se vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, a to pracovníků podniků. Jak se ve směrnici doslova uvádí: „Tato směrnice se vztahuje na podniky usazené v některém členském státě, které vysílají v rámci nadnárodního poskytování služeb v souladu s odstavcem 3 pracovníky na území jiného členského státu“. Nevztahuje se tedy na samostatné OSVČ.

2.9. Kdy je OSVČ postavena na roveň vysílaným pracovníkům?

Tak je tomu například v Nařízení Rady (EEC) 1408/71 z 14. června 1971, o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství. V souvislosti se sociálním zabezpečením platí v zásadě stejný režim pro vysílané pracovníky a samostatné OSVČ. Platí zde konstrukce, že OSVČ vysílá sama sebe jako pracovníka.

Mezi vysílanými pracovníky a samostatnými OSVČ neodlišuje ani Smlouva o založení Evropského společenství ve znění smlouvy z Nice v části věnované službám (část III, hlava III, kapitola 3). Tam je formulován princip, že je zakázáno „omezení volného pohybu služeb uvnitř Společenství pro státní příslušníky členských států, kteří podnikají v jiném státě Společenství, než se nachází příjemce služeb“. Mají se tedy zjevně na mysli jak vysílání zaměstnanci, tak OSVČ.

3. Podnikání v Německu v rámci volného pohybu služeb

3.1. Co musí česká OSVČ splňovat, aby mohla v SRN působit v rámci volného pohybu služeb?

Základním předpokladem samozřejmě je platný živnostenský list a výkon příslušné činnosti i v ČR. Dále je třeba mít podepsanou smlouvu (o dílo, o poskytování služeb atd.) s německým partnerem, z níž bude zřejmé, jaká služba, v jaké časově vymezené lhůtě a za kolik bude poskytnuta. Současně je třeba mít formulář E101, který dokládá, že OSVČ si hradí sociální zabezpečení v ČR.

3.2. Jaká omezení při přeshraničním poskytování služeb platí v SRN v rámci přechodných období?

V rámci přechodného období (od 1. května 2004) platí omezení v oborech:

- stavebnictví včetně souvisejících oborů,
- čištění budov, zařízení a dopravních prostředků,
- služby v oblasti dekorace interiérů.

Úplný seznam konkrétních činností, na které se vztahuje omezení, je k dispozici v češtině na:

www.mpo.cz/xqw/webdav/-UTF8-/dms_mpo/getFileinternet/10912/6695/Tabulky.doc

a v němčině na:

http://vtud-berlin.org/fileadmin/materialien/doc/Jmenovity-Seznam_prac_.doc

Tato omezení je možné do určité míry obejít na základě poskytování služeb formou smlouvy o dílo (viz dále).

V ostatních oborech lze služby poskytovat bez omezení.

3.3. Jak dlouho budou platit omezení v rámci přechodných období?

Přechodné období bylo vyjednáno k 1.5.2004 na dobu minimálně 2 let, s možností prodloužení o další 3 roky, případně pak o další 2 roky (tzv. formát 2+3+2). K 1.5.2006 SRN trvala na dalším prodloužení, to znamená, že omezení budou platit ještě minimálně do dubna 2009, maximálně však do konce dubna 2011.

3.4. Platí omezení volného pohybu služeb v Německu i pro samostatné OSVČ?

Toto je ne zcela vyjasněná záležitost, ale v současné době převládá výklad, že pro samostatné OSVČ omezení neplatí a že tedy mohou v Německu poskytovat služby například i ve stavebnictví. Podmínkou však je, že musí svoji činnost vykonávat samostatně, vlastními prostředky (nástroji), na základě smlouvy, v předem určeném termínu a že svoji práci skutečně sami zvládnou. Předpokládá se také, že svoji činnost vykonávají i v zemi svého sídla a služby poskytují více obchodním partnerům.

Tento výklad však neplatí jednoznačně od vstupu nově přistupujících zemí do EU a i dnes se setkáváme s výkladem některých místních pracovních úřadů v Německu, že omezení volného pohybu služeb platí i pro samostatné OSVČ. Mohl by to totiž být poměrně snadný

způsob obcházení tohoto omezení, který by umožňoval zaměstnavateli zajistit zaměstnancům živnostenský listy a vysílat je do Německa jako samostatné OSVČ.

V praxi lze proto očekávat, že pokud například vyjede poskytovat stejné služby stejnému objednavateli do Německa více samostatných OSVČ najednou a budou práci vykonávat na stejném pracovišti, může to být považováno za nelegální.

3.5. Je nějak definována dočasnost poskytování služeb?

Tento pojem je vykládán velmi široce, a to v souvislosti s charakterem a rozsahem služeb, s tím, jak často jsou v SRN poskytovány, v jakých intervalech atd. U složitých zakázek, například při zpracovávání projektů velkých investičních celků, se může jednat i o roky.

Důležité je, že doba poskytování služeb musí být časově ohraničena.

Časové limity však existují z hlediska sociálního zabezpečení a zdaňování příjmů. U sociálního zabezpečení je to doba 12 měsíců, kterou lze za určitých podmínek prodloužit o dalších 12 měsíců. Spíše výjimečně je možné vyjednat i delší dobu. Tyto limity určují dobu, kdy lze platit sociální zabezpečení v ČR.

Podrobněji viz kapitola 6.

3.6. Existují nějaké dokumenty, které musím získat, abych mohl prokazovat, že poskytuji služby v Německu legálně?

Vždy je třeba mít dokument prokazující, komu, jaké a jak služby poskytujete. Nejvhodnější je jednoduchá smlouva, případně objednávka služby.

Pokud poskytujete přeshraniční služby, pak musíte mít ještě formulář E101 (E102) pokud si platíte sociální zabezpečení v ČR. Jinak potřebujete doklad, že si ho platíte v Německu. Pokud jste se k podnikání usadili v zemi poskytování služeb, musíte mít doklad o registraci, například místní živnostenský list, registraci pobočky a podobně (blíže viz kapitola 4).

3.7. Musím při přeshraničním poskytování služeb dokládat příslušnou kvalifikaci? Jakým způsobem?

Potřebujete to pouze u těch živností, které jsou regulované, tedy vyžadují prokazování zvláštní kvalifikace (vzdělání, praxe atd.). Je potřeba požádat si na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR (kontakt viz kapitola 9) o vydání osvědčení, že splňujete příslušné požadavky. Osvědčením se pak budete při případné kontrole prokazovat.

(viz též bod 4.17.)

3.8. Mohu jako obkladač podnikající v ČR čas od času přijmout zakázku v SRN? Co musím splňovat?

Přestože se jedná o stavební práce, na něž se vztahuje omezení volného pohybu služeb, můžete je jako samostatná OSVČ vykonávat. Musíte ale počítat s tím, že zejména v těch oblastech Německa, kde je vysoká nezaměstnanost, můžete být velmi přísně kontrolován, zda splňujete všechny potřebné podmínky pro výkon takovéto činnosti (blíže k těmto podmínkám viz bod 3.1.).

3.9. Chci po omezenou dobu v SRN pracovat jako kuchař v restauraci, a to nikoli jako zaměstnanec, ale jako OSVČ (na živnostenský list). Lze to považovat za přeshraniční poskytování služeb?

Ano, je to přeshraniční poskytování služeb. Je však třeba mít s majitelem restaurace řádně podepsanou smlouvu (nikoli pracovní) a vyřízený formulář E101. Ze smlouvy musí být zřejmé, že poskytujete ve vymezeném časovém období (například po dobu dvou měsíců) a za předem stanovenou odměnu nějakou speciální činnost (například speciality české kuchyně). Při případné kontrole byste měl prokázat, že máte některé vlastní prostředky nutné pro plnění dohodnuté služby (například speciální nádoby, nože, koření atd.).

3.10. Jsem kadeřnice (OSVČ) se sídlem v českém pohraničí. Mohu pravidelně (např. 2 dny v týdnu) zajíždět k zákazníkům v SRN a poskytovat své služby u nich doma?

Ano, je to možné. Z hlediska sociálního zabezpečení se bude jednat o tzv. souběžný výkon činnosti. Na místně příslušné správě sociálního zabezpečení dostanete formulář E101, kterým se budete v případě potřeby v Německu prokazovat.

3.11. Mám živnostenský list na činnost maséra a cvičitele. Za jakých podmínek mohu tyto služby poskytovat jako OSVČ ve fitness centru, které je součástí hotelu v SRN?

Protože se jedná o činnosti související se zdravím, doporučujeme nejdříve ověřit na místním živnostenském úřadě, za jakých podmínek lze tyto služby poskytovat, a vymežit, co přesně obsahují. V zásadě by mělo stačit osvědčení vydané českým Ministerstvem průmyslu a obchodu, ale je možné, že se liší obsahové vymezení těchto živností v ČR a v SRN.

3.12. Před časem jsem pracoval jako zaměstnanec u německé firmy v oblasti lesního hospodářství. Letos mi můj tehdejší zaměstnavatel sdělil, že pro mne nezískal pracovní povolení a požaduje, abych si v ČR zařídil na tuto činnost živnostenský list a pracoval pro něj jako OSVČ. Je to možné, popř. za jakých podmínek?

Je to možné za předpokladu, že tuto živnost budete vykonávat i v ČR a to již i před výjezdem do Německa. Pak by se jednalo o vyslání OSVČ na dobu maximálně jeden rok. Nelze to však realizovat tak, že byste vykonával na český živnostenský list tuto práci pouze v Německu a již vůbec ne dlouhodobě pouze u jednoho objednavatele. To by bylo zjevné obcházení zákazu pracovní činnosti v rámci přechodného období.

3.13. Mohu si jako český živnostník pronajmout stánek na regionálních trzích v jednotlivých německých městech a prodávat tam své výrobky?

V zásadě můžete. Podmínky ale záleží vždy na organizátorovi akce. Mohl by například chtít doklad z českého živnostenského úřadu, že jste oprávněn své výrobky i prodávat. Viz též informace k účetním a daňovým otázkám v kapitole 7.

4. Podnikání ve službách při usazení v Německu

4.1. Mohu jako český živnostník (OSVČ) dlouhodobě provozovat řemeslnou činnost v Německu?

Ano, je možno využít svobody usazení a v Německu si založit živnost podle místního práva. Můžete tedy na území SRN zakládat firmy za účelem provozování řemeslných, obchodních, zemědělských a dalších živnostenských činností a rovněž zde můžete založit nesamostatné i samostatné provozovny – odštěpné závody.

Pro poskytování služeb z provozoven, stejně jako ze samostatných firem, musí být splněny všechny podmínky pro podnikání, které určují německé právní normy.

4.2. Jak mám postupovat, když se chci v Německu usadit a provozovat tam živnost?

Protože existují v Německu podle jednotlivých spolkových zemí, ale i podle jednotlivých regionů, určité odlišnosti, doporučujeme začít výběrem regionu, kde se chce český podnikatel usadit. Tam je třeba zjistit, za jakých podmínek lze příslušnou živnost provozovat, co všechno je třeba splnit.

Rozdíly budou podmíněny i charakterem živnosti – např. zda vyžaduje výrobní prostory, sklady, kanceláře atd., nebo zda postačí pouze tzv. virtuální kancelář, poskytovaná například různými podnikatelskými centry.

4.3. Kde lze zjistit, za jakých podmínek mohu v určitém místě založit svoji živnost?

Doporučujeme začít na místním živnostenském úřadu. Tam se lze dozvědět, jaké je třeba splnit pro příslušnou činnost podmínky, kde všude je nutná registrace atd. V Německu působí i různí poradci, kteří za dohodnutou úplatu zjistí a vyřídí všechny potřebné náležitosti.

Podrobnosti lze vyhledávat také na internetu, nejlépe vždy na místně příslušných institucích. Vhodným informačním zdrojem je adresa www.ihk.de, na níž lze nalézt místně příslušnou hospodářskou komoru a u ní hledat jak konkrétní informace, tak případně jejich další zdroje.

Je také možno se obrátit na české Euro Info Centrum ve vašem regionu, které potřebné informace zjistí prostřednictvím partnerského EIC v Německu.

4.4. Je v německém právu upraveno živnostenské podnikání obdobně jako v ČR?

Německá právní úprava živnostenského podnikání platí do značné míry ještě z dob 19. století a používá proto tomu odpovídající terminologii. Je také méně přehledná než právní úprava česká. Vznik nových živnostenských oborů narušuje původní koncepci, v níž základem živnostenského podnikání bylo provozování řemesel, chápaných jako rukodělná činnost. Navíc existují i obory provozované jako svobodná podnikání, která se od živností liší často jen dosaženým vzděláním provozovatele.

4.5. Existuje v Německu také dělení živností na regulované a neregulované?

I v Německu existují živnosti, které lze vykonávat pouze za splnění určitých podmínek, zejména prokázání konkrétní odborné způsobilosti, a živnosti, které takové podmínky splňovat nemusí.

K 1. lednu 2004 vstoupily v platnost tzv. „Třetí zákon novelizující řemeslný řád a ostatní předpisy pro výkon řemeslných živností“ a „Zákon novelizující řemeslný řád a zajišťující podporu malých podnikatelů“. Novelizovanými ustanoveními byl počet řemeslných živností vyžadujících odbornou způsobilost redukován na 41 a zbývajících 53 řemeslných živností lze provozovat bez prokázání odborné způsobilosti. V některých případech lze odbornou způsobilost nahradit praxí ve výkonu řídicích funkcí v daném oboru.

Seznam regulovaných a neregulovaných živností lze nalézt na internetu na adrese: www.berlin.ihk24.de/BIHK24/BIHK24/produktmarken/recht_und_fair_play/gewerberecht/a_bgrenz_handwerk/Novellierung_der_Handwerksordnung.jsp

4.6. Uvažuji o založení živnosti v Německu, ale nejdříve bych si chtěl vyzkoušet, zda tam mám vůbec šanci uspět. Můžu tam nějak podnikat „na zkoušku“?

Usadit se v Německu za účelem podnikání na zkoušku možné není. Je ale možné držet si sídlo v ČR a v Německu podnikat v rámci volného pohybu služeb, případně si založit v Německu i pobočku. Tím lze získat potřebné zkušenosti, kontakty, obchodní partnery, klienty atd. O to snadnější bude pak případné definitivní usazení.

4.7. Jako český podnikatelský subjekt (OSVČ) si chci založit v SRN své zastoupení. Jaké mám možnosti?

Můžete si založit tzv. nesamostatnou provozovnu, odštěpný závod (samostatnou provozovnu) nebo samostatnou společnost (například GmbH). Jako OSVČ si můžete též zažádat o vydání německého živnostenského oprávnění, které může být, stejně jako v ČR, vázáno na určité podmínky.

4.8. Co to je nesamostatná provozovna (Betriebsstätte)?

Nesamostatná provozovna není subjektem německého práva a ani nevyžaduje daňovou registraci (je to obdoba české provozovny), pokud nepřináší žádný příjem. Je výhodná zejména jako kontaktní místo pro prvotní (časově omezené) jednání s německými partnery, mapování trhu, marketingové a jiné akce, pro něž je vhodné mít adresu v SRN. V SRN se pouze ohlašuje, je plně součástí české firmy.

4.9. Jaký je postup při založení nesamostatné provozovny?

Nejdříve si najdete v SRN místo, kde ji budete provozovat a podepíšete o tom potřebnou smlouvu (např. nájemní). Pak s touto smlouvou nahlásíte na příslušném živnostenském úřadu v ČR novou provozovnu, jejíž registraci si necháte potvrdit. S přeloženým českým potvrzením o nahlášené provozovně a s přeloženým dokladem o vlastní subjektivitě (živnostenským listem) zaregistrujete osobně na místně příslušném úřadu provozovnu v

SRN. O registraci v SRN obdržíte doklad, který je vhodné předat v kopii na živnostenský úřad v ČR.

4.10. Potřebuje zástupce nesamostatné provozovny v SRN nějaká povolení?

V zásadě není třeba dalších povolení, protože tato forma pobočky je využívána většinou jako kontaktní místo pro jednání, prezentaci atd., bez potřeby stálé přítomnosti zástupce. Pokud by ale například byl zástupce v provozovně nepřetržitě déle než tři měsíce, musí získat povolení k pobytu.

4.11. Co to je samostatná provozovna (Niederlassung / Zweigniederlassung)?

Je to obdoba českého odštěpného závodu. Vyžaduje zapsání do německého obchodního registru, ale nestává se obecně subjektem německého práva. Nemůže tedy žalovat, být žalován atd. – to musí vždy český subjekt, jehož je odštěpný závod součástí. Stává se ale subjektem německého účetního a daňového systému, tedy účtuje a zdaňuje podle německé úpravy, jako německá firma.

Je vhodná zejména pro aktivity jako přijímání objednávek, vyjednávání obchodů, vyřizování reklamací, reklamační servis, pro menší výrobní aktivity atd. Některé firmy v ní ale provozují samostatnou činnost jako v mateřském podniku. Nemusí mít základní jmění.

4.12. Jak mohu založit samostatnou provozovnu?

Je to již složitější proces než u provozovny nesamostatné a doporučujeme proto i účast německého právníka a notáře. Začít by se mělo vyhledáním vhodného sídla takové provozovny a následně nalezením právníka, který zajistí potřebné náležitosti (sepíše potřebné listiny nutné k registraci, zajistí notáře, jedná s příslušným soudem o registraci atd.).

4.13. Jaké výhody mi přinese přímý vstup na německý trh formou vlastní pobočky?

Otevření vlastního zastoupení na německém trhu v jakékoliv formě přispívá v každém případě ke zvýšení prestiže českého podnikatele, neboť ten v tomto okamžiku vystupuje vůči svým německým partnerům v podstatě z pozice domácího subjektu. Podstatnou výhodou je také urychlení vzájemné komunikace a každodenní mapování podmínek trhu, s nímž je takto možno navázat mnohem užší kontakt.

Nikoliv nepodstatnou výhodou je možnost získávat rychleji a přímo zkušenosti z tohoto trhu, které se mohou stát zdrojem inspirace a motivace i pro podnikatelské aktivity prováděné v ČR. Nové zkušenosti týkající se zejména způsobu práce, řízení podniku, organizace práce a marketingu lze velmi dobře využít i na českém trhu. I poměrně nepopulární povinné členství v hospodářských a řemeslných komorách přináší výhody v podobě rychlých a přímých informací o dění na trhu, doplněné možností prezentovat se na akcích komor a na jejich programech vzdělávání členů.

Zajímavou příležitostí může být i získání podpory (informační, marketingové či finanční) od místních hospodářských institucí, či přístup ke službám místních bank včetně úvěrů.

4.14. Je v SRN povinné členství v komorách?

Členství v hospodářských komorách je pro německé podnikatele povinné. Členem hospodářské komory musí být všichni provozovatelé živností usazení v SRN (netýká se tedy těch živnostníků, kteří poskytují přeshraniční služby), kteří jsou subjektem živnostenské daně. Živnostníci vykonávající řemeslné živnosti musí být členy řemeslné komory. Ke členství není třeba se přihlásit. Zprávu o registraci živnosti předává komoře příslušný úřad, tj. finanční úřad (Finanzamt) nebo živnostenský úřad (Gewerbeamt nebo Amt für Öffentliche Ordnung). Komora pak sama informuje nový subjekt o jeho členství.

4.15. Jak vysoké jsou poplatky za členství v hospodářské komoře?

Členské příspěvky se liší podle regionů a mění se z roku na rok podle hospodaření příslušné komory, maximálně se ale pohybují v řádu několika set EUR ročně. Sestávají ze dvou složek. První částí je pevný příspěvek, který platí každý člen. Druhou složkou je příspěvek odvozený z výše obrátu. Od placení členských příspěvků jsou osvobozeni podnikatelé, jejichž obrát nedosahuje určité hranice a začínající živnostníci. Více informací lze získat na příslušných řemeslných, obchodních a průmyslových komorách v jednotlivých regionech.

4.16. Musí se příslušná hospodářská komora vyjádřit, popřípadě povolit založení pobočky českého podnikatele v Německu?

Hospodářské komory nemají v této oblasti žádnou pravomoc, neboť nejsou státními orgány. Proto není třeba žádat o žádné povolení pro založení pobočky (provozovny) nebo dceřiné společnosti. V některých oborech se však hospodářské a řemeslné komory vyjadřují v procesu uznávání kvalifikace. To se však týká pouze těch oborů, kde platí kvalifikační pravidla i pro domácí podnikatele.

4.17. Jakým způsobem mohu doložit splnění příslušných kvalifikačních požadavků?

U živností neregulovaných, kde prokazovat kvalifikaci není nutné pro německé živnostníky, není nutné ani prokazování kvalifikace českými subjekty. Odlišná situace však nastává v okamžiku, kdy má být provozována živnost regulovaná, která vyžaduje splnění kvalifikačních předpokladů. V některých oborech již došlo k dohodám o uznávání kvalifikace ve všech členských státech EU. Mezinárodně platná osvědčení o kvalifikaci vydává české Ministerstvo průmyslu a obchodu (kontakt viz kapitola 9). U žadatele je zpravidla prozkoumáno, zda jeho kvalifikace získaná v ČR odpovídá kvalifikaci požadované v SRN. Pokud tomu tak není, je nutné absolvovat dodatečná školení či kurzy a složit příslušnou zkoušku. Pak lze vykonávat i živnost regulovanou. Více informací sdělí pracovní úřady a další státní orgány v místě podnikání, případně národní koordinátor (kontakt viz kapitola 9).

4.18. Mohu v SRN získat při založení firmy nějaké dotace, podpory apod.?

Je to možné, většinou jsou takovéto nástroje podpory podnikání v kompetenci jednotlivých spolkových zemí a jejich příslušných orgánů. Každá spolková země má svoji

instituci podobnou české agentuře CzechInvest (v Bavorsku například Invest in Bavaria), kde lze získat potřebné informace. Vlastní organizace na podporu podnikání mají i všechna větší města.

Důležitou součástí systému jsou i hospodářské a řemeslné komory, které poskytují začínajícím podnikatelům rozsáhlou podporu formou poradenství, různých seminářů atd. Zpravidla se jedná o praktické informace týkající se registrace a potřebných povolení a dále o školení a semináře v marketingu, financování podniku, plánování atd.

V jednotlivých spolkových zemích působí i banky, které se státní podporou poskytují zvýhodněné úvěry začínajícím podnikatelům.

4.19. Existují nějaké poradenské organizace, které mi mohou pomoci při založení živnosti v SRN?

Se založením živnosti a s vyřízením potřebných formalit Vám pomohou především místní hospodářské nebo řemeslné komory a příslušné orgány měst. Mnohé z nich vydávají i příručky pro začínající podnikatele, které popisují, na jaké úřady je třeba se obrátit, kde žádat o podporu atd.

5. Obchodně a pracovně právní souvislosti podnikání ve službách v Německu

5.1. Platí ve všech spolkových zemích SRN jednotné právní normy?

V oblasti zákonodárné jsou Základním zákonem Spolkové republiky Německo (ústavou) určeny celkem tři sféry. Existuje výlučné zákonodárství Spolku, v jehož rámci pouze Spolkový sněm a Spolková rada mohou přijímat určité zákony. Jedná se o zákony zejména v oblasti zahraniční politiky, obrany, dopravy letecké a železniční, pošt a telekomunikací, ale i právní ochrany živností a podobně.

V rámci tzv. konkurujícího zákonodárství mohou přijímat zákony země pouze tehdy, nejsou-li přijímány Spolkem. Sem spadají oblasti úpravy jako je právo občanské a trestní, výkon trestu, řízení před soudy, advokacie, notářství, právní poradenství, právo spolčovací a shromažďovací, pracovní, atd. Až ve zbývajících oblastech mohou přijímat své vlastní zákony země.

V oblasti výkonné je naopak více kompetencí přeneseno na země a to i v těch oblastech, které upravují spolkové zákony. Spolkové orgány provádějí správu pouze v takových oblastech jako je armáda, zahraniční politika, do značné části policie, finanční, pracovní úřady atd.

Jednotlivé spolkové země mají tedy své výkonné orgány v čele se zemskou vládou. Každá spolková země má například své ministerstvo justice, do jehož působnosti patří i fungování soudů, ale také ministerstva práce, sociálních věcí, hospodářství atd.

V létě roku 2006 však byly přijaty zákon o změnách v ústavě a zákon o reformě federace, které značně posílily postavení jednotlivých spolkových zemí. Tato ústavní reforma mění 25 článků německé ústavy a upravuje vztahy mezi spolkovými zeměmi a federací.

Země dostaly část pravomocí, které si až dosud nárokovala federace. Patří sem například odměňování úředníků, podpora formou sociálního bydlení, trestní sazby, délka otevření obchodů a záležitosti vysokého školství.

Z výše uvedeného je zřejmé, že existuje celá řada odlišností mezi jednotlivými spolkovými zeměmi, a to i v oblasti podnikání, živností a řemesel.

5.2. Existují velké rozdíly mezi českým a německým obchodním právem?

V oblasti právní úpravy podnikání si jsou mnohé české a německé koncepce, zákony a konkrétní ustanovení velmi podobné. Při tvorbě například českého Obchodního zákoníku bylo totiž výrazně čerpáno z práva rakouského a zejména pak německého (obojí si je však velmi podobné). Ke sbližování dochází i díky implementaci směrnic ES do národního práva v obou zemích. České a německé obchodní právo si je proto velmi blízké.

5.3. Který zákon v SRN je obdobou našeho obchodního zákoníku?

Na rozdíl od stávající právní úpravy podnikání v ČR je právní úprava podnikání v SRN komplikovanější. Je upraveno nejen občanským zákoníkem (Bürgerliches Gesetzbuch-BGB) a obchodním zákoníkem (Handelsgesetzbuch-HGB), ale i dalšími zákony, jejichž obdobná ustanovení obsahuje v českém právu většinou již obchodní zákoník. Jde například o zákon o akciových společnostech (Aktiengesetz), zákon o společnostech

s ručením omezeným (GmbH-Gesetz), zákon o hospodářských stycích se zahraničím (Aussenwirtschaftsgesetz), zákon o právní regulaci všeobecných obchodních podmínek (Gesetz zur Regelung des Rechts der Allgemeinen Geschäftsbedingungen-AGBG) a další.

5.4. Mohu poskytovat služby jak koncovým zákazníkům (občanům, podnikatelům-fyzickým osobám), tak i firmám (právníckým osobám), případně veřejné správě (městům apod.)?

Český samostatný OSVČ může poskytovat své služby v Německu všem subjektům. Pokud by existovala výjimka (například z důvodů státního zájmu) příslušný subjekt to jistě bude vědět.

Rozdíly ale jsou například při účtování DPH – viz kapitola 7.

5.5. Podle čeho poznám, jakou právní subjektivitu má můj německý obchodní partner?

Osobní či kapitálové společnosti musí mít vždy za svým obchodním jménem uvedenu potřebnou zkratku (OHG, GmbH, KG...). Pokud za obchodním jménem podnikatelský subjekt zkratku nemá, pak se jedná o fyzickou osobu. Ta však může mít za jménem i zkratku e.K. (eingetragener Kaufmann), tedy v obchodním rejstříku registrovaný obchodník.

5.6. Je možné, aby v SRN existovaly legálně dvě či více společností se stejným názvem?

Je to možné, protože obchodní registry se vedou v jednotlivých zemích. Spolkový registr by měl začít fungovat v rámci připravovaného celoevropského registru podnikatelských subjektů.

5.7. Jaké jsou náležitosti smlouvy o dílo při poskytování služeb?

Smlouva o dílo nemusí mít písemnou formu, stačí ústní či písemná objednávka a její přijetí. Vždy se však musí strany dohodnout, kdo, komu, co, do kdy a za kolik poskytne.

U složitějších případů se písemná smlouva doporučuje a rozhodně přispívá k posílení jistoty obou smluvních stran. Musí tedy obsahovat jasnou identifikaci objednavatele a zhotovitele díla, charakteristiku díla, v jakém termínu má být dílo hotovo, kolik a kdy za něj zhotovitel obdrží. Cena díla by měla být vyjádřena za dílo jako celek, či jeho jednotlivé části, rozhodně ne pouze formou hodinové odměny. Písemná smlouva může dále upravovat i další povinnosti smluvních stran týkající se například odpovědností za vady a škody, pro případ sporů platnost práva, soudní místo atd.

U jednodušších případů bude stačit pouze zhotovitelem potvrzená objednávka objednavatele, která bude opět obsahovat výše uvedené skutečnosti (kdo, komu, co...). U právně zcela jednoduchých služeb (např. kadeřnické) stačí na důkaz smlouvy fakt, že objednavatel si nechává službu poskytnout zhotovitelem dobrovolně, a ví či vědět mohl (například z ceníku), kolik bude služba stát.

5.8. Je někde k dispozici vzor smlouvy o dílo s německým partnerem?

Vzor smlouvy o dílo s německým podnikatelským subjektem je k dispozici (v češtině i v němčině) například na http://pravnihradce.ihned.cz/1-10078240-15839190-F00000_d-8d. Jedná se zde ale o poměrně složitou smlouvu na složitě dílo. Jak vyplývá z předcházejícího bodu 5.7., smlouva může být i jednodušší.

5.9. Musím při přeshraničním poskytování služeb dodržovat pracovní dobu, dny pracovního klidu apod. podle německých pravidel?

Podle Směrnice Evropského parlamentu o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb musí být dodržovány následující pracovní podmínky:

- a) maximální délky pracovní doby a minimální doby odpočinku,
- b) minimální délka dovolené za kalendářní rok,
- c) minimální mzda, včetně sazeb za přesčasy; tento bod se nevztahuje na doplňkové podnikové systémy zaopatření v důchodu,
- d) podmínky poskytování pracovníků, zejména prostřednictvím podniků pro dočasnou práci,
- e) ochrana zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci,
- f) ochranná opatření týkající se pracovních podmínek těhotných žen nebo žen krátce po porodu, dětí a mladistvých,
- g) rovné zacházení pro muže a ženy a ostatní ustanovení o nediskriminaci.

Uvedené podmínky se ovšem týkají pouze vysílaných zaměstnanců, směrnice se nevztahuje na OSVČ (ani v České republice nejsou v pracovním poměru a nevztahuje se tedy na ně zákoník práce).

Na druhé straně je třeba počítat s tím, že například vykonávání některých prací v neděli a ve svátek či bez ochranných pomůcek může samozřejmě vyvolávat i nežádoucí pozornost.

5.10. Kde mohu zjistit, jak je to v SRN s minimální mzdou, délkou dovolené, pracovní doby apod.?

Některé informace naleznete na webových stránkách uvedených v této příručce v kapitole 9. Se získáním konkrétních informací vám také může pomoci Euro Info Centrum ve vašem regionu.

5.11. Je vhodné uzavřít při poskytování služeb v SRN pojištění odpovědnosti?

Uzavřít pojištění odpovědnosti za způsobené škody, případně za škody způsobené výrobkem v každém případě doporučujeme. Jednak je uzavření takové pojistky v SRN zvykem, jednak se odškodnění za případné škody může pohybovat v řádech statisíců EUR. Zejména tedy u podnikatelů, kteří ručí veškerým majetkem, je takové pojištění v podstatě nutností. Toto pojištění i s platností pro SRN a další státy EU lze sjednat i s českými pojišťovnami.

6. Sociální zabezpečení při podnikání ve službách

6.1. Co všechno spadá pod sociální zabezpečení?

Podle Nařízení Rady (EHS) 1408/71 se tím rozumí oblasti nemocenského, důchodového a zdravotního pojištění, státní sociální podpory a zabezpečení v nezaměstnanosti, pracovních úrazů a nemocí z povolání.

6.2. Kde se potřebné náležitosti sociálního zabezpečení vyřizují?

Zdravotní pojištění se vyřizuje na příslušné zdravotní pojišťovně, kde je český podnikatel pojištěn. Ostatní náležitosti spadající pod sociální zabezpečení se vyřizují na místně příslušných okresních správách sociálního zabezpečení.

6.3. Jak to bude s mým zdravotním pojištěním, když budu vyjíždět do Německa poskytovat služby krátkodobě?

Nic se nemění. Platit budete zdravotní pojištění u své české zdravotní pojišťovny a v Německu se budete v případě potřeby prokazovat Evropským zdravotním průkazem, který od české zdravotní pojišťovny obdržíte.

6.4. Má smysl si při výjezdech do Německa ještě platit komerční zdravotní pojištění?

V Německu existují ve zdravotnictví hotovostní platby, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění. Musíte například platit při návštěvě lékaře tzv. ordinační příplatek 10 EUR, při nemocniční péči je to 10 EUR na den, maximálně však 28 dnů v roce. Za léky a obvazový materiál se hradí až 10 % z ceny, maximálně však 10 EUR atd.

Je ale zcela na vašem rozhodnutí, zda se necháte komerčně připojistit.

Více informací na www.cmu.cz/eu/nemecko.htm

6.5. Chci jako OSVČ občas vyjíždět poskytovat služby do Německa. Mohu si i nadále platit sociální zabezpečení v ČR?

Ano, a to v rámci sociálního zabezpečení vysílaných zaměstnanců. Má se za to, že podnikatel - OSVČ vysílá sám sebe dočasně poskytovat určité služby do druhého státu EU. Musíte ale svoji podnikatelskou činnost, kterou chcete poskytovat během vyslání, provozovat již určitou dobu v ČR. Nelze si tedy založit živnost a okamžitě ji jet provozovat do jiného státu EU. Současně musíte mít doklad (smlouvu nebo objednávku) o tom, že máte v Německu předem dohodnutou konkrétní činnost (službu), kterou tam vyjíždíte provádět (viz kapitola 3). Jako doklad o tom, že si platíte sociální zabezpečení v ČR, slouží formulář E101.

6.6. Co potvrzuje formulář E101?

Formulář E101 osvědčuje skutečnost, že vyslaná osoba podléhá i nadále z hlediska sociálního zabezpečení právním předpisům vysílajícího státu, tedy že si zde sociální zabezpečení také hradí. Každý formulář E101 vystavený pro konkrétní osobu je očíslován

a evidován. Formuláře nejsou pro žadatele volně k dispozici, na ČSSZ se obracejí prostřednictvím vnitrostátních tiskopisů, které jsou k dispozici na okresních správách sociálního zabezpečení. Formulář E101 je současně v zemi poskytování služeb důležitým dokladem o tom, že zde OSVČ poskytuje své služby legálně.

6.7. Na jak dlouho mohu dostat formulář E101?

Tento formulář dostáváte na dobu maximálně 12 měsíců. Pokud se později ukáže, že za tu dobu nemůžete stihnout svoje služby poskytnout, můžete žádat o prodloužení lhůty maximálně o dalších 12 měsíců. To však již obdržíte formulář E102.

6.8. Jak se žádá o formulář E101 a co všechno musím dokladovat?

OSVČ vyplní vnitrostátní tiskopis „Žádost o vystavení formuláře E101 za účelem vyslání“. Žádost se podává na místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ). K žádosti je potřebné přiložit úředně ověřenou kopii oprávnění k samostatné výdělečné činnosti a doklad, potvrzující zajištění práce v druhém členském státě, jestliže tato činnost byla zajištěna na základě písemné smlouvy, nebo originály těchto dokumentů k pořízení fotokopie, případně prohlášení OSVČ.

OSSZ ověří údaje uvedené v žádosti, případně došetří chybějící informace, poté žádost spolu s potřebnými dokumenty odešle referátu vysílání pracovníků ČSSZ k vyřízení.

6.9. Co když potřebuji vyjet poskytovat službu rychle, můžu o formulář E101 žádat i snadnějším způsobem?

Můžete se na okresní správu sociálního zabezpečení obrátit e-mailem, faxem nebo dopisem se žádostí o vystavení formuláře E101 na dobu nepřevyšující tři měsíce. V žádosti budou uvedeny následující údaje: název, sídlo a adresa organizace, IČO, VS, e-mailové či telefonické spojení na žadatele, jméno, příjmení a rodné číslo vysílaných osob, účel vyslání a místo vyslání. Pokud budete chtít vyjet na delší dobu, požádáte následně o vydání E101 běžným postupem.

Výše uvedeným „zkráceným“ postupem získáte formulář E101 nejpozději do měsíce. Pokud ani to nestačí a potřebujete vyjet dříve, doporučujeme nechat si na OSSZ alespoň potvrdit podání žádosti o vydání formuláře. V případě kontroly v Německu byste mohli použít takové potvrzení jako jakýsi náhradní dokument.

6.10. Potřebuji vyjet poskytovat služby do Německa zhruba na 3 roky. Je to v rámci volného pohybu služeb možné a mohu si i po tu dobu platit sociální zabezpečení v ČR?

Musíte si požádat na místně příslušné správě o výjimku. O ní již rozhoduje i německá sociální správa. Pokud neobdržíte výjimku, můžete vyjet v rámci volného pohybu služeb do Německa, ale sociální zabezpečení si budete muset hradit tam.

6.11. Vrátil jsem se z Německa, kde jsem byl jako OSVČ v rámci volného pohybu služeb 11 měsíců. Hned jsem tam ale získal další zakázku od jiného zájemce. Za jak dlouho můžu opět do Německa vyjet a mohu si dále platit sociální zabezpečení v ČR?

Znovu vyjet do Německa v rámci volného pohybu služeb lze zhruba po dvou měsících. Je ale třeba znovu žádat o další formulář E101.

6.12. Mám možnost vyjíždět do Německa poskytovat služby vždy zhruba na dva dny v týdnu. Jak to bude se sociálním pojištěním?

V takovém případě by se zřejmě jednalo z hlediska sociálního zabezpečení o tzv. souběžný výkon činnosti ve dvou (či více) státech EU. Požádáte správu sociálního zabezpečení o stanovisko, zda tomu tak je a pokud ano, pak vám bude vystaven formulář E101 a budete platit sociální pojištění v ČR.

6.13. Chci se usadit v Německu a tam dlouhodobě podnikat. Může pro mne zůstat v platnosti české zdravotní pojištění?

Ne. Musíte se u své české zdravotní pojišťovny odhlásit a v Německu si vybrat zdravotní pojišťovnu, ke které se přihlásíte a zdravotní pojištění jí budete hradit. Zdravotní pojišťovnu si mohou vybrat pouze ti, jejichž příjmy přesáhnou určitou stanovenou hranici (cca 45 000 EUR ročně), všichni ostatní se musí pojistit u AOK (obdoba české VZP). Výše hranice, minimální a maximální pojistné i sazba pojistného v jednotlivých spolkových zemích se však liší a každý rok se aktualizuje. Více informací Vám poskytne příslušná pojišťovna.

Při pobytech v ČR či kdekoli v EU pak bude vaše zdravotní péče hrazena z německého pojištění.

6.14. Jak je to se sociálním a zdravotním pojištěním, když budu dlouhodobě působit v SRN jako tam registrovaný živnostník (OSVČ) a zároveň občan ČR?

Budete-li působit jako podnikatel - OSVČ registrovaný v Německu, pak tam také budete muset platit zdravotní a sociální pojištění.

6.15. Projeví se dlouhodobější podnikání v SRN v mém nároku na důchod?

Projeví se v tom smyslu, že pokud budete v zahraničí podnikat déle než 12 měsíců a hradit si tam sociální zabezpečení, budete posléze tomu odpovídající část důchodu dostávat z Německa.

7. Účetní a daňové souvislosti při podnikání ve službách

7.1. Jak je to se zdaněním při poskytování služeb v SRN?

Daňová problematika podnikání je mimořádně složitá. V této brožuře lze proto poskytnout pouze všeobecné informace týkající se zdanění. Kvalifikovanou odpověď na konkrétní otázky lze však dát pouze na základě úplné a dokonalé znalosti konkrétní situace každého jednotlivého podnikatele. Proto doporučujeme při řešení daňových otázek vždy využít služeb kvalifikovaného daňového poradce.

V zásadě je vždy nutné držet se základních daňových pravidel, tedy zisky by měly být zpravidla zdaněny tam, kde byly vytvořeny, mzdy tam, kde byly vyplaceny, spotřeba služeb a zboží co nejbližší místu spotřeby, nemovitosti v místě, kde se nacházejí. Pro zdanění mezi ČR a SRN má rozhodující význam Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČSSR a SRN. Tuto smlouvu naleznete např. na internetových stránkách:

www.exportdosrn.cz/32-dalsi-informace/100088-smlouva-o-zamezeni-dvojeho-zdaneni-cr-sr--srn.html

7.2. Jaké daně a kde budu odvádět při přeshraničním poskytování služeb?

Při přeshraničním poskytování služeb budete ve většině případů odvádět daně v ČR. Výjimkou může být DPH, která se v případě místa plnění v SRN odvádí v SRN (viz bod 7.5.). U nemovitostí platí, že se zdaňují v zemi, kde se nacházejí. Pro přesné informace Vám doporučujeme kontaktovat daňového poradce v SRN.

7.3. Jaké daně a kde budu odvádět, budu-li působit jako česká firma (OSVČ) s provozovnou v SRN?

Pokud bude vaše provozovna vykonávat výdělečnou činnost, pak budete odvádět všechny daně, které se v SRN běžně vybírají. Zisky provozovny se zdaní daní z příjmu a živnostenskou daní v místě sídla provozovny. Zdaňují se ale jen ty příjmy, které lze provozovně přičíst, nikoliv např. příjmy dosažené mimo provozovnu v ČR. Platí všechna ostatní pravidla uvedená v této kapitole. Rozhodně doporučujeme konzultaci s daňovým poradcem.

7.4. Jaké daně a kde budu odvádět, budu-li jako český občan podnikat (=vlastnit firmu/živnost) v SRN?

Usadí-li se jako občan v Německu a budete tam podnikat, budete platit všechny daně v Německu, v podstatě jako německý občan. Pokud budete v Německu pouze vlastnit firmu, ale vy sám zůstanete v ČR, pak bude vaše firma v SRN platit německé daně a vy své osobní daně budete platit v ČR.

7.5. Jak je to s DPH při přeshraničním poskytování služeb?

Pro správné uplatnění DPH je důležité určit, kde je místo plnění služby, kdo službu poskytuje, pro koho je služba poskytována a o jakou službu se jedná. Zjednodušeně se dá říci, že se při fakturaci použije sazba té země, kde se nachází místo plnění služby.

V případě místa plnění v ČR se použije česká DPH, v případě místa plnění v SRN se použije německá sazba DPH.

Obecně platí, že místo plnění je v zemi, kde má poskytovatel služby své sídlo. V případě českých podnikatelů poskytujících přeshraničně služby je tedy místem plnění ve většině případů ČR. Existují však následující výjimky z tohoto pravidla, kde může být místo plnění i v Německu:

1. Služby vztahující se k nemovitosti - místo plnění je tam, kde se dotyčná nemovitost nachází.
2. Přepravní služby - místo plnění se nachází v zemi, kde je přepravní služba poskytnuta. Jedná-li se o přepravu mezi jednotlivými členskými státy, pak je místo plnění v zemi, kde byla přeprava zahájena. Je-li však odběratel služby registrován jako plátc DPH v některém členském státě, pak je místem plnění země, kde je odběratel k DPH registrován. Stejná pravidla platí i pro služby související s přepravou.
3. Služby kulturní, sportovní a umělecké - místo plnění je v zemi, kde je služba poskytnuta.
4. Služby oceňování movité věci, nebo práce na movité věci (oprava, údržba, úprava, zpracování, montáž, instalace, leštění, broušení, lakování a jiné zušlechťovací práce na movité věci jiné osoby) - místem plnění je místo, kde byla služba poskytnuta. Pokud je však služba poskytnuta německému plátc DPH a věc je po poskytnutí služby vyvezena zpět do Německa, pak je místem plnění Německo.
5. Zprostředkování služby - místo plnění je obecně stejné jako místo plnění služby, která je zprostředkována. Je-li však zprostředkování služby poskytnuto plátc DPH registrovanému v jiném členském státě, pak je místem plnění země, kde je odběratel registrován jako plátc DPH.

Kromě místa plnění je nutné rozhodnout, kdo DPH odvede - zda příjemce či poskytovatel služby. U tzv. Reverse-charge služeb je daňová povinnost přenesena na příjemce služby: Jedná se o následující služby:

- převod a postoupení autorského práva, patentu, licence, ochranné známky a podobného práva,
- reklamní služba,
- poradenská, inženýrská, konzultační, právní, účetní a jiná podobná služba, zpracování dat a poskytnutí informací,
- bankovní, finanční a pojišťovací služba, s výjimkou nájmu bezpečnostních schránek,
- poskytnutí pracovní síly,
- nájem movité věci, s výjimkou všech druhů dopravních prostředků,
- telekomunikační služby,
- provozování rozhlasového a televizního vysílání,
- elektronická služba,
- přijetí závazku zdržet se zcela nebo zčásti v pokračování nebo vykonávání podnikatelské činnosti,
- poskytnutí služby osobou, která jedná jménem a na účet jiné osoby (zprostředkovatelská služba), která spočívá v obstarání služby z této skupiny

7.6. Jak je to s DPH při dodání zboží do Německa (například při prodeji zboží na trzích?)

Režim zdaňování DPH se po našem vstupu do EU výrazně změnil. Dodání zboží na území jiného členského státu není považováno za vývoz zboží (není automaticky osvobozeno od DPH). Plátcům DPH v ČR tak vznikly nové povinnosti. Je třeba rozlišovat, zdali odběratel zboží v jiném členském státě je registrován jako plátce DPH či nikoliv.

Dodání zboží plátcí DPH registrovanému v Německu: Český dodavatel zboží vyfakturuje dodané zboží bez DPH (nárok na osvobozené zdanitelné plnění z titulu dodání zboží do jiného členského státu). Povinnost odvést daň má německý odběratel. Český plátce je však povinen uvést na fakturu mj. DIČ odběratele (náležitosti vystavené faktury stanovuje zákon o DPH č. 235/2004 Sb.), sdělení, že se jedná o plnění osvobozené od daně (dle §34 zák. č. 235/2004 o DPH – osvobozeno od daně) a mít důkaz o dodání zboží do Německa (např. potvrzený dodací list). Uvedené DIČ odběratele na faktuře musí být platné. Proto je vhodné požádat německého partnera o spolupráci (viz následující bod).

Dodání zboží osobě, která není v Německu registrována jako plátce DPH: Český dodavatel vystaví v tomto případě fakturu za zboží včetně DPH, kterou následně standardně odvede finančnímu úřadu v ČR.

Jiná situace však nastává v případě, kdy český plátce DPH dodá německým neplátcům DPH (většinou soukromým osobám) během jednoho kalendářního roku zboží, jehož celková hodnota překročí 100 000 EUR. V tomto případě se jedná o tzv. zasílání zboží. Český plátce je pak povinen se zaregistrovat k DPH v Německu a z takto dodaného zboží v Německu přiznat a zaplatit DPH (16%).

7.7. Jak si mohu ověřit, zda je můj německý zákazník skutečně registrován k DPH?

Nejjednodušší a nejspolehlivější způsob je požádat zákazníka o spolupráci a mít od něj vystavené prohlášení, popř. si od něj vyžádat kopii osvědčení o registraci k DPH.

Jestliže váš německý zákazník nechce být obtěžován, můžete využít informační systém VIES (ec.europa.eu/taxation_customs/vies/de/vieshome.htm) a jeho prostřednictvím ověřit, zda DIČ v Německu skutečně existuje. Bohužel z důvodu ochrany osobních údajů na serveru VIES nezjistíte, komu zadané DIČ patří. Pokud oslovíte místně příslušný finanční úřad, získáte obdobné informace o platnosti DIČ, ale nemáte opět zaručeno, že toto DIČ náleží právě vašemu obchodnímu partnerovi.

7.8. Jaké jsou náležitosti faktury pro německého zákazníka (firmu)?

Náležitosti faktury jsou v podstatě stejné, jako v případě faktury vystavené pro zákazníka v ČR. To znamená, že je nutné uvést: obchodní firmu, registrační číslo, DIČ, datum vystavení faktury, datum uskutečnění zdanitelného plnění, popis plnění a fakturovanou částku s výpočtem případné DPH. U popisu zdanitelného plnění Vám doporučujeme použít oba jazyky, němčinu pro zákazníka, češtinu pro českého účetního a finanční úřad. I pokud budete fakturovat v EUR, doporučujeme Vám provést výpočet DPH zároveň i v českých korunách hned na faktuře.

7.9. Jaké doklady musím vystavit, když poskytuji služby za hotové přímo koncovým zákazníkům?

Stačí faktura a příjmový doklad s náležitostmi obvyklými v ČR. Výhodou je opět dvojjazyčný popis plnění.

7.10. Jaké jsou náležitosti vedení účetnictví, budu-li působit jako česká firma (OSVČ) s provozovnou v SRN?

Záleží na tom, co budete v provozovně dělat a zda ji zaregistrujete jako německý daňový subjekt. Obecně, dokud v provozovně provozujete pouze podpůrné činnosti, tj. reklamu, marketing, získávání zakázek atd., pak se k daním v Německu registrovat nemusíte. Jakmile by vám provozovna začala provádět výdělečnou činnost, je třeba se k daním zaregistrovat.

Na vedení účetnictví doporučujeme najmout specializovanou německou firmu, která zařídí příslušné registrace na úřadech a zpravidla je i schopna podávat pravidelná hlášení finančnímu úřadu. Náklady na vedení účetnictví jsou srovnatelné s náklady v ČR.

7.11. Kdy a komu vzniká povinnost registrace u německých finančních úřadů?

Jakmile Vám v Německu vznikne daňová povinnost (viz předchozí body), musíte se zaregistrovat k dani u příslušného finančního úřadu. V případě provozovny je to finanční úřad místně příslušný provozovně, u zaměstnanců je to finanční úřad místně příslušný místu pobytu zaměstnance v SRN. Pro české podnikatele, kteří nemají v SRN provozovnu, ani zaměstnance a vznikne jim daňová povinnost, je místně příslušný finanční úřad Chemnitz Süd (kontakt: www.finanzamt-chemnitz-sued.de). V každém případě by Vám na tomto úřadě měli poradit, který finanční úřad je v konkrétním případě příslušný.

8. Praktické otázky a doporučení

8.1. Je pravda, že německé úřady často brání českým podnikatelům v podnikání v Německu?

Může to být různé v různých spolkových zemích a v různých lokalitách. Souvisí to zejména s místní mírou nezaměstnanosti. Často se však setkáváme s tím, že ani němečtí úředníci mnohdy nevědí, jak konkrétní problém řešit, a tak buď vyžadují různé další dokumenty a úkony, nebo příslušné žádosti zamítají.

Většinou však německé úřady vycházejí českým podnikatelům vstříc, a to dokonce i různými formami zvýhodnění, podpor a podobně. To platí zejména v těch případech, kdy lze předpokládat, že český podnikatel bude v Německu investovat, vytvářet pracovní místa, využívat služeb místních podnikatelů atd.

8.2. Kdo může české živnostníky v SRN kontrolovat?

Německo je poměrně zbyrokratizovaný stát a orgánů oprávněných kontrolovat nejen české živnostníky má značné množství. Množství oprávněných kontrolorů souvisí jistě i s tím, v jakém oboru živnostník podniká.

Rozhodně ho může kontrolovat cizinecká policie, zda není v Německu déle než tři měsíce bez příslušné registrace. Může ho kontrolovat pracovní úřad, zda vykonává svoji činnost legálně. Pro ten případ je třeba mít příslušnou smlouvu a vlastní živnostenský list.

Kontroly provádí i sociální úřad, zda má živnostník doklad E101. Podle charakteru poskytovaných služeb to mohou být i kontrolní orgány hygieny, bezpečnosti práce atd.

Vždy musí mít živnostník u sebe průkaz totožnosti.

8.3. Jaké sankce hrozí českým živnostníkům při nedodržení oprávněných požadavků německých úřadů?

To je samozřejmě různé, podle toho, v jaké roli tam budete poskytovat služby a které konkrétní normy porušíte.

Budete-li v SRN jako usazený podnikatel, pak například neplacení sociálního a zdravotního pojištění může být i trestným činem. Budete-li tam pracovat v rámci volného pohybu služeb a budete například provádět i jiné činnosti, než na které máte smlouvu či vydaný formulář E101, pak hrozí pokuty, za určitých podmínek se může jednat dokonce i o trestný čin, apod.

Rozhodně doporučujeme německé právní normy dodržovat. I „pouhé“ pokuty mohou znamenat velmi vážné komplikace.

8.4. Je možné vyhostit občana jednoho členského státu EU z druhého a zakázat mu tam pobyt?

Je to možné, ale pouze ze závažných důvodů ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Evropský občan nemůže být samozřejmě vyhoštěn z EU, ale může mu být pobyt na jejím určitém teritoriu zakázán. Přijmout ho musí ten stát, který mu vydal průkaz totožnosti. Po uplynutí tří let zákazu pobytu si může

příslušná osoba podat žádost o jeho zrušení. Problematiku vyhoštění a zákazu pobytu řeší Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států ve své šesté kapitole.

8.5. Jak prokážu (na hranicích nebo při kontrole na území SRN), že vykonávám činnost v rámci přeshraničního poskytování služeb?

Každý občan EU se může po Evropě pohybovat volně, a tak na hranicích či kdekoli jinde nemusí prokazovat, proč se v příslušné zemi nachází. Kontrolovat ho lze pouze při výkonu příslušné činnosti. Potřebnými doklady jsou jakýkoli doklad (např. smlouva, objednávka), že služba byla zákazníkem objednána, a formulář E101.

8.6. Pro poskytování služby v SRN potřebuji vézt sebou příslušné nářadí a stroje – musím mít nějaký doklad pro dovoz a zpětný vývoz tohoto nářadí?

Pro převoz nástrojů či materiálu nejsou žádná omezení a není tak zapotřebí jakékoli potvrzení. V případě kontroly je dobré předložit smlouvu se zahraničním partnerem (nebo objednávku), která prokazuje důvod cesty.

8.7. Kam se mohu obrátit, pokud bych byl vystaven neoprávněným průtahům nebo sankcím ze strany německých úřadů?

V rámci EU byla založena speciální instituce, kam se mohou obracet občané i podnikatelé z členských států, pokud orgány jiného členského státu nesprávně aplikují právo Evropského společenství a tím podnikatele nebo občana poškozují. Jedná se o systém SOLVIT, jehož centra existují v každém členském státě.

Na internetové adrese www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/solvit jsou k dispozici podrobné informace o tom, jak systém SOLVIT funguje, a je popsán postup při řešení problémů.

České centrum SOLVIT má sídlo na Ministerstvu průmyslu a obchodu (kontakt viz kapitola 9).

8.8. Slyšel jsem, že se v Německu musím po příjezdu přihlásit k pobytu, pokud tam budu déle než týden. Je to pravda?

Není to pravda. Jde však o to, že pokud se v Německu ubytujete za úplatu (v hotelu, penzionu, kempu atd.), musí vás provozovatel tohoto zařízení přihlásit k pobytu, pakliže se tam budete zdržovat určitou dobu. Tato doba je v jednotlivých spolkových zemích různá (14 dnů až 2 měsíce). Není to tedy ale vaše starost. Budete-li tam po dobu kratší než tři měsíce, nemusíte provádět žádný administrativní úkon.

8.9. Co dělat, když německý zákazník otálí s proplacením faktury za poskytnuté služby?

Zašlete doporučeně jednu upomínku s termínem platby do cca deseti dnů. Pokud ani pak platba nepřijde, nechte poslat předžalobní upomínku německým advokátem. Pouze německý advokát bude totiž moci podávat ve věci u německého soudu žalobu nebo jiným způsobem ohrožovat majetek dlužníka.

8.10. Jaké jsou ceny poradenských služeb v Německu (např. účetní nebo daňové poradenství)? Jaká je hodinová sazba?

Ceny poradenských služeb v Německu jsou zpravidla o něco vyšší než v ČR. Liší se, podobně jako v ČR, podle pověsti a jména příslušné kanceláře, podle místa jejího sídla atd. V zásadě se ceny pohybují od 200 EUR za hodinu práce. Velké nadnárodní společnosti účtují zpravidla na celém světě stejné ceny, které však bývají podstatně vyšší než uvedených 200 EUR za hodinu.

8.11. Kde najdu kontakty na živnostenské, finanční a další úřady v SRN?

Kontakty na jednotlivé finanční úřady naleznete na internetových stránkách Bundeszentralamt für Steuern na adrese: www.bzst.bund.de.

Živnostenské úřady jsou provozovány jednotlivými obcemi, kontakt na ně naleznete většinou na internetových stránkách příslušné obce.

Z hlediska zdravotního a sociálního pojištění jsou významné internetové stránky AOK www.aok.de.

S nalezením příslušných kontaktů vám může pomoci také Euro Info Centrum ve vašem regionu.

Řadu užitečných kontaktů rovněž naleznete v následující kapitole Odkazy na další zdroje informací.

9. Odkazy na další zdroje informací

Některé odkazy na další zdroje informací jsou rovněž uvedeny přímo v textu příručky u jednotlivých bodů.

Poradenské a informační služby

www.expordosrn.cz

Společnost WebTrade CZ s.r.o. – informační, poradenské a asistenční služby pro zakládání firem v SRN a podnikání na tamním trhu

www.bic.cz/eic

Euro Info Centrum Plzeň (EIC CZ 647) – informační a poradenské služby v oblasti evropské legislativy a podnikání v rámci EU, především pro podnikatele z plzeňského regionu

www.euroinfocentrum.cz

Další Euro Info Centra v ČR – Praha, Brno, Ostrava, Most, Liberec, Pardubice

Užitečné kontakty

www.bund.de

Portál německé státní správy - kontakty na většinu významných institucí a praktické rady

www.bzst.bund.de

Kontakty na finanční úřady v SRN

www.ni-d.de/Doc/gewauf.html

Kontakty na živnostenské úřady v SRN

www.zdh.de

Svaz řemeslných komor SRN

www.ihk.de

Německé obchodní a průmyslové komory

www.dtihk.cz

Česko-německá obchodní a průmyslová komora

www.finanzamt-chemnitz-sued.de

Finanční úřad Chemnitz Süd - určený jako příslušný finanční úřad pro české podnikatele, kteří nemají v SRN provozovnu, ani zaměstnance a vznikne jim daňová povinnost

ec.europa.eu/taxation_customs/vies/de/vieshome.htm

VIES - evropský informační systém o registraci k DPH

www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/solvit

SOLVIT – řešení problémů nesprávné aplikace evropského práva úřady jednotlivých států EU

www.cssz.cz/evropska_unie

Česká správa sociálního zabezpečení – sociální zabezpečení v rámci Evropské unie

www.mpo.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

cds.mfcr.cz

Česká daňová správa

www.mzv.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

www.mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

www.czech-embassy.de

Velvyslanectví ČR v SRN

www.german-embassy.cz

Velvyslanectví SRN v ČR

www.bmf.bund.de

Spolkové ministerstvo financí - problematika daní

www.bmi.bund.de

Spolkové ministerstvo vnitra - otázky pobytu v SRN a volného pohybu v EU

www.arbeitsagentur.de

Spolková agentura pro práci

www.gelbe-seiten.de

Telefonní seznam SRN

www.vtud.org

Sdružení českých podniků v Německu (výměna zkušeností českých firem působících na německém trhu, obhajoba jejich společných zájmů a poskytování poradenských, informačních, vzdělávacích a dalších služeb – především pro členské firmy Sdružení)

www.drmpc.cz

Dr. Molnár+Partners Consulting – poradenské a informační služby v oblasti rizik v česko-německém obchodě, obstarávání německých právních služeb

Další informace

portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/nemecko

Obecné informace o životních a pracovních podmínkách v SRN

www.euroskop.cz

Informace k členství ČR v Evropské unii

ec.europa.eu/youreurope/nav/cs/business/index.html

Praktické informace a rady pro podnikání v rámci EU

ec.europa.eu/internal_market/services/principles_de.htm

Informace k volnému pohybu služeb v EU (v němčině)

www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/smernice-o-sluzbach-eu

Informace k projednávání evropské směrnici o službách

www.cssz.cz/evropska_unie/prislusnost.asp#osoby_vyslane

Sociální zabezpečení osob vysílaných k výkonu práce v jiném státě EU (kap. 2 – Vysílání OSVČ)

www.cmu.cz/eu/nemecko.htm

Informace o zdravotním pojištění pro české pojištěnce odjíždějící do SRN

www.aok.de

Informace ke zdravotnímu a sociálnímu pojištění v SRN (v němčině)

www.mpo.cz/dokument746.html

Praktické informace k vysílání pracovníků

www.existenzgruender.de

Stránky pro začínající podnikatele v SRN (v němčině)

ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_de.htm

Uznávání kvalifikace v EU (v němčině)

www.mpo.cz/dokument9912.html

Uznávání odborné kvalifikace pro oblast živnostenského podnikání - Žádost o vydání osvědčení

Další kontakty k uznávání kvalifikace:

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit, Scharnhorststr. 36, 10115 Berlín (paní Vera Stahl),
tel.: +49-30-20146356

Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen im Sekretariat der Kultusministerkonferenz,
Lennéstr. 6, D – 53113 BONN (pan Dr. Holger Conrad), tel.: +49-228-501-0, fax: +49-228-501-229,
e-mail: zab@kmk.org (*Národní koordinátor, na něhož se lze obracet s dotazy na možnost uznání
odborné kvalifikace pro konkrétní povolání v SRN*)

Rejstřík

Uvedené odkazy odpovídají číslu příslušného bodu v textu příručky

Členství v komorách	viz Komory
Daně	7.1. až 7.11.
Dočasnost poskytování služeb	3.5.
Dotace	viz Podpory
DPH	viz Daně
Důchody	viz Sociální pojištění
Fakturace v SRN	7.8., 7.9.
Formulář E101	viz Sociální pojištění
Hospodářská komora	viz Komory
Komory	4.13., 4.14., 4.15., 4.16., 4.18.
Kontrola	8.2., 8.3.
Kvalifikace	3.7., 4.17.
Nesamostatná provozovna	viz Založení provozovny
Podpory	4.18.
Pojištění	viz Zdravotní pojištění, Sociální pojištění
Pojištění odpovědnosti	5.11.
Poradenství	4.19., 7.1., 8.10.
Povolení pobytu	1.8., 4.10.
Práce na živnostenský list	3.8., 3.9., 3.11., 3.12., 6.5.
Pracovní doba v SRN	5.9., 5.10.
Pracovní povolení	1.10.
Přechodné období	2.5., 3.2., 3.3., 3.4.
Přihlášení k pobytu	1.9., 8.8.
Řemeslnická komora	viz Komory

Samostatná provozovna	viz Založení provozovny
Směrnice o službách	2.3., 2.4.
Smlouva o dílo	5.7., 5.8., 3.2.
Sociální pojištění	3.5., 3.6., 3.10., 6.1. až 6.14.
SOLVIT	8.7.
Souběžný výkon činnosti	1.7., 3.10.
Stavebnictví - omezení	viz Přechodné období
Svoboda usazování	1.5.
Vedení účetnictví	7.10.
Volný pohyb služeb	1.4., 3.1. až 3.13.
Vysílání zaměstnanců	1.6.
Založení provozovny	4.7. až 4.12.
Založení živnosti	4.1. až 4.6., 4.19.
Zdravotní pojištění	6.3., 6.4., 6.13, 6.14.
Živnosti volné a vázané (regulované a neregulované)	3.7., 4.5., 4.17.

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR
v rámci realizace Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR

Euro Info Centrum Plzeň
působí v rámci společnosti
BIC Plzeň - Podnikatelské a inovační centrum

